

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

2017

Υπεύθυνος Πράξης

Σπυρίδων Δουκάκης

Συντονίστρια Δράσης

Μαρία Νίκα

Επιστημονική Επιτροπή

Ελευθέριος Βεκρής
Νικολέττα Γκλιάου
Αθηνά Δάντη
Αναστασία Κότσιρα
Ασπασία Οικονόμου
Ευαγγελία Παπαδημητρίου
Γεωργία Παπασταυρινίδου
Ευστρατία Σοφού
Αθανάσιος Στράντζαλος
Βασίλειος Τσάφος

1η Έκδοση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	2
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	6

Ο παρών Οδηγός εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης 1 με τίτλο «Επιμόρφωση για την Εισαγωγή της Περιγραφικής Αξιολόγησης στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση», της Πράξης «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5004204.

Για τις ανάγκες υλοποίησης της Δράσης, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) επέλεξε, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος, 81 Σχολικές Μονάδες της Δημόσιας Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια) προκειμένου να συμμετάσχουν στην πιλοτική εφαρμογή της Περιγραφικής Αξιολόγησης Μαθητών κατά το σχολικό έτος 2017-18.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Σκοπός της Δράσης είναι η εισαγωγή συστήματος Περιγραφικής Αξιολόγησης στο πρώτο έτος του Νηπιαγωγείου και στην υποχρεωτική εκπαίδευση ως παιδαγωγικά προσανατολισμένης μορφής αξιολόγησης που επιτρέπει τη διαμόρφωση πρακτικών με έμφαση στη συνεχή ενθάρρυνση και ενίσχυση των μαθητών/-τριών, στην ολόπλευρη ανάπτυξη, στην εξατομικευμένη και αναλυτική ανατροφοδότηση, στη συνεργατική και κοινωνική μάθηση, στη διαφοροποίηση και εξατομίκευση της διδασκαλίας και στην ουσιαστική ισότητα ευκαιριών.

Αναλυτικότερα, επιδιώκονται τα εξής:

- η αποτίμηση και προσαρμογή ποικιλίας αξιολογικών μεθόδων και εργαλείων
- η εφαρμογή, ο σχεδιασμός και η αξιοποίηση κατάλληλων στρατηγικών για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, τη διαμόρφωση σεναρίων διδασκαλίας και την επιλογή διδακτικών μεθόδων, με στόχο την ενίσχυση των κινήτρων μάθησης, την υποστήριξη των προσπαθειών των μαθητών/-τριών και τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας σύμφωνα με τις εξατομικευμένες ανάγκες τους
- η ενεργή συμμετοχή και εμπλοκή των μαθητών/-τριών στις διαδικασίες της Περιγραφικής Αξιολόγησης: την αξιολόγηση της προόδου που επιτελούν, τον έλεγχο της μαθησιακής διαδικασίας, την παροχή επίκαιρης, λεπτομερούς και εξειδικευμένης (ως προς τον αποδέκτη) ανατροφοδότησης, με την οποία προτείνονται τρόποι βελτίωσης (όπου επισημαίνεται σχετική ανάγκη), και τη συνειδητή αξιοποίηση της αξιολόγησης ως μαθησιακής διαδικασίας
- η διαμόρφωση πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων, εκπαιδευτικών και μαθητών/-τριών, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων
- η ανατροφοδότηση και αξιοποίηση των ποικίλων εμπειριών από την πιλοτική εφαρμογή για τη διαμόρφωση πρότασης και τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής με σκοπό τη γενίκευση της εφαρμογής Συστήματος Περιγραφικής Αξιολόγησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Για το σχεδιασμό και την οργάνωση των ενεργειών της Δράσης έχει συγκροτηθεί ειδική Επιστημονική Επιτροπή, αποτελούμενη από στελέχη του ΙΕΠ και 2 μέλη ΔΕΠ.

Επιστημονική Επιτροπή

Η Επιστημονική Επιτροπή έχει την ευθύνη του σχεδιασμού, οργάνωσης και παρακολούθησης της πιλοτικής εφαρμογής, της αρχικής και τελικής διαμόρφωσης του επιμορφωτικού – υποστηρικτικού υλικού, της επιστημονικής υποστήριξης και υλοποίησης των επιμορφωτικών ενεργειών στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής, καθώς και της εσωτερικής αξιολόγησης της Δράσης.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων η Ε.Ε. έχει αναλάβει τα παρακάτω:

1. **Παραγωγή επιμορφωτικού – υποστηρικτικού υλικού** για την Πιλοτική Εφαρμογή της Περιγραφικής Αξιολόγησης και σύνταξη Οδηγών του εκπαιδευτικού.
2. Οργάνωση και υλοποίηση επιμόρφωσης των εκπροσώπων των πιλοτικών σχολικών μονάδων και ενημέρωση των Σχολικών Συμβούλων από ειδικούς - εμπειρογνώμονες (μέλη της Ε.Ε.) σχετικά με τη φιλοσοφία, τη μεθοδολογία και τα εργαλεία της περιγραφικής αξιολόγησης (**Α΄ Κύκλος Επιμόρφωσης** - κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2017-18).
3. **Υποστήριξη της πιλοτικής εφαρμογής** καθ' όλη τη διάρκειά της (εξ αποστάσεως ή/και με επιτόπιες επισκέψεις).
4. Υλοποίηση του **Β΄ Κύκλου επιμόρφωσης**, ανά περιφέρεια, των εκπαιδευτικών των πιλοτικών σχολείων ή/και των Σχολικών Συμβούλων Παιδαγωγικής Ευθύνης (συμπεριλαμβανομένων των Προϊσταμένων Παιδαγωγικής Καθοδήγησης) και των Σχολικών Συμβούλων Ειδικοτήτων (επιτόπιες ή /και εξ αποστάσεως επιμορφώσεις).
5. **Επιμόρφωση των στελεχών εκπαίδευσης για τη γενικευμένη εφαρμογή της** (επιτόπιες ή/και εξ αποστάσεως επιμορφώσεις) με βάση τα πορίσματα της πιλοτικής εφαρμογής, προκειμένου να υποστηρίξουν την εισαγωγή της περιγραφικής αξιολόγησης στα σχολεία της χώρας.
6. **Δικτύωση των συμμετεχόντων στη Δράση** με τη δημιουργία λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (perigrafiki@iep.edu.gr) και ηλεκτρονικής πλατφόρμας (<http://www.iep.edu.gr/moodle/>). Στην πλατφόρμα θα έχουν πρόσβαση όλα τα πιλοτικά σχολεία μετά από εγγραφή τους και θα αναρτάται σχετικό υλικό, πληροφορίες κ.ά.

Σχολικές Μονάδες

Οι σχολικές μονάδες καλούνται να εφαρμόσουν πιλοτικά το προτεινόμενο σύστημα περιγραφικής αξιολόγησης, προσαρμόζοντάς το στις ανάγκες τους και προτείνοντας τροποποιήσεις για τη βελτίωσή του. Στο πλαίσιο της Δράσης έμφαση δίνεται στον ρόλο των Συλλόγων Διδασκόντων για τη διαμόρφωση του συστήματος Περιγραφικής Αξιολόγησης μαθητών/-τριών στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση.

Οι σχολικές μονάδες της πιλοτικής εφαρμογής θα λειτουργήσουν ως πυρήνες κοινοτήτων πειραματισμού και προσαρμογής, μάθησης και διάχυσης, στο πλαίσιο μιας γενικότερης προσπάθειας για δημιουργία δικτύων με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας και της ενεργού εμπλοκής των εκπαιδευτικών στις διαδικασίες εισαγωγής νέων εκπαιδευτικών πολιτικών και πρακτικών.

Οι εκπαιδευτικοί των πιλοτικών σχολείων θα αποτελέσουν τους συν-διαμορφωτές του συστήματος, καθώς η συμμετοχή τους και η ανατροφοδότηση που θα παρέχουν κατά τη διάρκεια της πιλοτικής εφαρμογής αναμένεται να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός λειτουργικού και αποτελεσματικού συστήματος αξιολόγησης.

Για τις ανάγκες της πιλοτικής εφαρμογής και της ανατροφοδότησης που απαιτεί ένα τέτοιο εγχείρημα, προκειμένου να καταγραφούν τα προβλήματα και οι ιδιαιτερότητες της υλοποίησης στα επιμέρους σχολεία ή σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα, οι ρόλοι των συμμετεχόντων διαμορφώνονται ως εξής:

Ο Σύλλογος Διδασκόντων

- ορίζει μέλος του ως **Εκπρόσωπο-Συντονιστή/τρια** του σχολείου και συγκροτεί την **Ομάδα Πιλοτικής Εφαρμογής** (ΟΠΕ) του σχολείου (Διευθυντής/-τρια ή Υποδιευθυντής/-τρια του σχολείου, Εκπρόσωπος-Συντονιστής/-τρια, **Σχολικός Σύμβουλος Παιδαγωγικής Ευθύνης**)
- ενημερώνεται σχετικά με τη φιλοσοφία και τη μεθοδολογία του προτεινόμενου πλαισίου εφαρμογής της Περιγραφικής Αξιολόγησης από τον/την Εκπρόσωπο του σχολείου, μετά την επιμόρφωσή του στον Α΄ Κύκλο επιμόρφωσης (Οκτώβριος 2017)
- εφαρμόζει το πλαίσιο της Περιγραφικής Αξιολόγησης κατά την καθημερινή διδακτική του πρακτική, σύμφωνα με τον σχετικό Οδηγό και την καθοδήγηση από την Ε.Ε. της Δράσης
- συνεδριάζει και καταγράφει τις επισημάνσεις και τις παρατηρήσεις του σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών
- παρέχει στην Ομάδα Πιλοτικής Εφαρμογής του σχολείου δεδομένα που απαιτούνται για την ανατροφοδότηση σχετικά με την πορεία της εφαρμογής

Ο/Η Εκπρόσωπος - Συντονιστής/τρια του σχολείου

- είναι μέλος της **Ομάδας Πιλοτικής Εφαρμογής** (ΟΠΕ) του σχολείου,
- επιμορφώνεται κατά τον Α΄ Κύκλο της επιμόρφωσης από την Ε.Ε. της Δράσης (Οκτώβριος 2017)
- λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής και έχει την ευθύνη, σε συνεργασία με την **ΟΠΕ**, για την ενδοσχολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας.

Η **Ομάδα Πιλοτικής Εφαρμογής** (ΟΠΕ) του σχολείου στην οποία εκπροσωπείται η Διεύθυνση του σχολείου και συμμετέχει ο/η **Σχολικός Σύμβουλος Παιδαγωγικής Ευθύνης**

- αναλαμβάνει την ευθύνη του συντονισμού των εργασιών, τη συμπλήρωση και αποστολή των σχετικών εντύπων ανατροφοδότησης και την επικοινωνία με την Επιστημονική Επιτροπή του Ι.Ε.Π.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η υλοποίηση της Δράσης περιλαμβάνει τα εξής:

- **Επιμόρφωση των Εκπροσώπων-Συντονιστών/τριών** των πιλοτικών σχολείων (Α΄ Κύκλος) και ενημέρωση των Σχολικών Συμβούλων από ειδικούς – εμπειρογνώμονες (μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής) σχετικά με τη φιλοσοφία, τη μεθοδολογία και τα εργαλεία της περιγραφικής αξιολόγησης.
- **Ενδοσχολική επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών των πιλοτικών σχολείων** από τον Εκπρόσωπο της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με την Ομάδα Πιλοτικής Εφαρμογής του σχολείου.
- **Πιλοτική εφαρμογή του προτεινόμενου πλαισίου της περιγραφικής αξιολόγησης** από τους εκπαιδευτικούς των σχολείων στις τάξεις τους, αξιοποιώντας τεχνικές και εργαλεία που προτείνονται στον Οδηγό του εκπαιδευτικού παράλληλα με την ποσοτική αξιολόγηση/βαθμολόγηση
- **Αποτίμηση των προτεινόμενων τεχνικών και εργαλείων και προσαρμογή τους** στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, της διδασκαλίας και των μαθητών/-τριών, με καθοδήγηση και υποστήριξη από την Επιστημονική Επιτροπή
- **Ανατροφοδότηση της Επιστημονικής Επιτροπής** από τη σχολική μονάδα, με ευθύνη της Ομάδας Πιλοτικής Εφαρμογής του σχολείου, σε τακτά διαστήματα σχετικά με την πορεία της υλοποίησης (παρατηρήσεις, προτάσεις, δυσκολίες εφαρμογής κ.λπ. – Εκθέσεις Αξιολόγησης της Δράσης).
- **Συμμετοχή** των εκπαιδευτικών των πιλοτικών σχολικών μονάδων και των εμπλεκόμενων Σχολικών Συμβούλων **στη διαδικασία διάχυσης των αποτελεσμάτων** μετά την ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής (πιθανά τον Σεπτέμβριο 2018).

Η **Περιγραφική Έκθεση Προόδου** των μαθητών/τριών συμπληρώνεται και παραδίδεται στους γονείς/κηδεμόνες σε χρόνο που καθορίζει ο Σύλλογος Διδασκόντων, παράλληλα με τους Ελέγχους Προόδου.

Οι **Εκθέσεις Αξιολόγησης (ανατροφοδότηση)** των σχολείων σχετικά με την πιλοτική εφαρμογή συμπληρώνονται:

1. αμέσως μετά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών από τον Εκπρόσωπο – Συντονιστή, προκειμένου να γίνει μια πρώτη αποτίμηση των αποτελεσμάτων της επιμόρφωσης και να εντοπιστούν ελλείψεις όσον αφορά την ενημέρωση, το επιμορφωτικό υλικό, τα εργαλεία κ.λπ. (**αρχική έκθεση αξιολόγησης**)
2. κατά το μέσο του σχολικού έτους (**ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης**)
3. στο τέλος του σχολικού έτους, μετά την παράδοση των Εκθέσεων Προόδου στους μαθητές και γονείς/κηδεμόνες, προκειμένου να αποτυπωθούν τα αποτελέσματα από την πρώτη εφαρμογή του συστήματος, να γίνουν παρατηρήσεις σχετικά με αυτή, να καταγραφούν τα προβλήματα και να προταθούν ενδεχομένως τροποποιήσεις για την επόμενη χρονιά (**τελική έκθεση αξιολόγησης**).

Πρόσβαση στις Εκθέσεις Αξιολόγησης της Δράσης των σχολείων θα έχουν μόνο τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής της Δράσης. Τα δεδομένα, ωστόσο, που θα υποβληθούν, θα αποδελτιωθούν από την Ε.Ε. με σκοπό τη σύνταξη συνολικής έκθεσης αξιολόγησης της πορείας και των αποτελεσμάτων της πιλοτικής εφαρμογής, η οποία θα είναι προσβάσιμη από όλα τα σχολεία και το ευρύτερο κοινό.

Υποστήριξη για την πιλοτική εφαρμογή της περιγραφικής αξιολόγησης θα παρέχεται μέσω:

- της Πλατφόρμας της Περιγραφικής Αξιολόγησης, και
- της άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των Εκπροσώπων-Συντονιστών/τριών και των Ομάδων Πιλοτικής Εφαρμογής των σχολείων με την Επιστημονική Επιτροπή της Δράσης.

Επιμορφωτικό – Υποστηρικτικό υλικό

Το **επιμορφωτικό υλικό** που έχει διαμορφωθεί για την υποστήριξη της πιλοτικής εφαρμογής περιλαμβάνει το θεωρητικό πλαίσιο, τη διαδικασία εφαρμογής της περιγραφικής αξιολόγησης στο σχολείο, τις μεθόδους αξιολόγησης, τα εργαλεία αξιοποίησης εναλλακτικών πρακτικών αξιολόγησης, τα εργαλεία καταγραφής αξιολογικών δεδομένων και τα εργαλεία παρουσίασης/ έκφρασης του αξιολογικού αποτελέσματος, ανά βαθμίδα υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα έχουν εκπονηθεί οι παρακάτω τόμοι:

- 1. Τόμος 1: Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο**
- 2. Τόμος 2: Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Δημοτικό**
Τεύχος Α΄: Περιγραφική Αξιολόγηση: Θεωρητικό Πλαίσιο και Μεθοδολογία
Τεύχος Β΄: Κριτήρια Περιγραφικής Αξιολόγησης
Τεύχος Γ΄: Σενάρια Ανάπτυξης Διαδικασιών Περιγραφικής Αξιολόγησης
- 3. Τόμος 3: Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Γυμνάσιο**
Τεύχος Α΄: Περιγραφική Αξιολόγηση: Θεωρητικό Πλαίσιο και Μεθοδολογία
Τεύχος Β΄: Κριτήρια Περιγραφικής Αξιολόγησης
Τεύχος Γ΄: Σενάρια Ανάπτυξης Διαδικασιών Περιγραφικής Αξιολόγησης

Σκοπός των παραπάνω Οδηγών είναι να υποστηρίξει τους/τις εκπαιδευτικούς στην ανάπτυξη του πιλοτικού προγράμματος της περιγραφικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την προσέγγιση που προτείνεται. Μελετώντας τον Οδηγό, οι εκπαιδευτικοί θα έχουν τη δυνατότητα:

- α) να κατανοήσουν τη λογική της περιγραφικής αξιολόγησης, η οποία ως εναλλακτική μορφή εκπαιδευτικής αξιολόγησης έχει κυρίως ανατροφοδοτικό χαρακτήρα,
- β) να εξοικειωθούν με μεθόδους διερεύνησης και συλλογής αξιολογικών στοιχείων, καθώς επίσης και με τη διαδικασία της ερμηνείας και της αξιοποίησής τους,
- γ) να κατανοήσουν την ανάγκη καθορισμού κριτηρίων σε μια διαδικασία περιγραφικής αξιολόγησης, αλλά και τις δυνατότητες που αυτά τους παρέχουν για μια πληρέστερη αξιολόγηση των μαθητών και των μαθητριών σε ποικίλους τομείς,
- δ) να αξιοποιούν διαδικασίες σύνθεσης και αποτύπωσης του μαθησιακού προφίλ του μαθητή και της μαθήτριας με μια δυναμική προοπτική, που θα παρέχει τη δυνατότητα τόσο στους ίδιους όσο και στους μαθητές και τις μαθήτριες να προσδιορίζουν τις κατακτήσεις τους αλλά και να εντοπίζουν τομείς που χρειάζονται βελτίωση.

Οι Οδηγοί περιλαμβάνουν πιο συγκεκριμένα:

- τις βασικές θεωρητικές αρχές που διέπουν την εναλλακτική αυτή προσέγγιση εκπαιδευτικής αξιολόγησης, η οποία θα εφαρμοστεί πιλοτικά κατά τη διαδικασία ανάπτυξης του προγράμματος
- τις μεθόδους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή και την καταγραφή αξιολογικών στοιχείων, αλλά και παραδείγματα ενταγμένα σε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνθήκες
- τα στάδια που ακολουθεί η περιγραφική αξιολόγηση και τους τρόπους με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί συλλέγουν, καταγράφουν, ερμηνεύουν, αξιοποιούν, και κοινοποιούν τα αξιολογικά στοιχεία, για να αξιολογήσουν τόσο την εκπαιδευτική διαδικασία όσο και τους μαθητές και τις μαθήτριές τους
- τη διαδικασία της ποιοτικής αποτύπωσης των αξιολογικών στοιχείων των μαθητών και των μαθητριών σε μια έκθεση προόδου, η οποία θα ενημερώνει τους μαθητές και τις μαθήτριες, καθώς και τους γονείς/κηδεμόνες τους για την εξέλιξή τους
- τις επιμέρους διαστάσεις που διέπουν την εφαρμογή της περιγραφικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της εκπαίδευσης των μαθητών και μαθητριών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- τα έντυπα της έκθεσης προόδου τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει ο/η εκπαιδευτικός για την ποιοτική αποτύπωση της μάθησης, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των μαθητών και μαθητριών
- τα κριτήρια και το πλαίσιο αξιολόγησης, όπως προκύπτουν από το Πρόγραμμα Σπουδών, τα οποία θα αξιοποιήσει ο/η εκπαιδευτικός κατά τη διαδικασία της περιγραφικής αξιολόγησης
- σενάρια στα οποία περιγράφονται τα βήματα που ακολουθεί ο/η εκπαιδευτικός από τον σχεδιασμό του μαθήματος έως τη σύνθεση του προφίλ του/της μαθητή/-ήτριας στην έκθεση προόδου. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν έτσι να βρουν παραδείγματα συλλογής τεκμηρίων και τρόπους με τους οποίους μπορούν να τα αξιοποιήσουν, ώστε να είναι ωφέλιμα για τους/τις ίδιους/-ες, καθώς θα ανατροφοδοτήσουν τη διαδικασία, αλλά και για τους/τις μαθητές/-ήτριες στην προοπτική της βελτίωσής τους.

